

Paragraaf sociaal domein; programma ‘Kwaliteit van Leven’

Inleiding en leeswijzer

Het programma “Kwaliteit van Leven” stoelt op de grondbeginselen van positieve gezondheid, hetgeen zich onder meer richt op het kunnen functioneren en welbevinden van mensen. De uitdaging is dat bij voorkeur alle inwoners meedoen en zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen in onze gemeenschappen en de samenleving, gezond zijn en gezond blijven. Hierin investeren draagt bij aan de vitaliteit en het geluk van onze inwoners en in het functioneren en de veerkracht van onze dorpen.

Bestuursakkoord:

Binnen het bestuursakkoord is een achttal ambities benoemd.

1. Een inclusieve samenleving
Het is de ambitie dat Eijsden-Margraten een inclusieve samenleving is waarin iedereen die mee wil doen ook mee kan doen als ook gestimuleerd wordt om mee te doen. Dit is het overkoepelende thema van het beleid, de programma's en activiteiten die vanuit programma Kwaliteit van Leven (Mens en Samenleving) opgezet worden. Alle hier benoemde ambities kunnen dus gelezen worden vanuit het principe en de doelstelling van een inclusieve samenleving.
2. Een gezond verenigingsleven
Verenigingen geven vorm aan de cultuur en tradities van onze gemeenschappen en vormen het cement van de samenleving. Hieraan dragen wij o.a. bij door samenwerking, subsidies en accommodatiebeheer
3. Toekomstbestendig onderwijs
Alle kinderen in onze gemeente moeten, ongeacht hun achtergrond en omstandigheden, dezelfde ontwikkelkansen hebben en opgroeien in een veilige en gezonde omgeving. Als gemeente zijn we partner bij het realiseren van een toekomstbestendig onderwijshuisvestingsbeleid.
4. Ontmoetingsruimten in iedere kern
Voor het stimuleren van betrokkenheid, het tegengaan van eenzaamheid, het met elkaar in contact zijn, samen activiteiten doen en het faciliteren van een gezond verenigingsleven is het van belang dat er in de directe nabijheid goed toegankelijke ruimten zijn waar onze inwoners elkaar kunnen ontmoeten.
5. Sporten en bewegen voor jong en oud
Buiten spelen, sporten en bewegen - waar mogelijk in een natuurlijke omgeving - en daarmee werken aan een gezonde levensstijl draagt bij aan de vitaliteit en gezondheid van onze inwoners. In dat licht wordt het accommodatiebeleid gecontinueerd en blijven we buiten spelen en bewegen faciliteren.
6. Trendbreuk Eijsden-Margraten
We zetten in op een gezondere leefstijl. Belangrijke instrumenten voor het bevorderen van een positieve gezondheid zijn de lokale preventie agenda, het gezonde groene school concept en de JOGG aanpak.
7. Zorg op maat met focus op kostenbeheersing
We streven naar een kwalitatief goede en passende ondersteuning die zo dicht mogelijk bij de inwoners is georganiseerd, zodat zij zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Om de kosten te beheersen worden deze scherp gemonitord en vindt actualisatie van beleidskaders plaats. Preventie en vroegsignalering zijn belangrijke instrumenten om deze kostenreducering te bereiken. Preventie en vroegsignalering zijn belangrijke instrumenten om tijdig trends waar te nemen en een beoogde verlaging van kosten te bereiken.
8. Kunst en cultuur in verbinding met onze inwoners
De gemeente zet in op het beschermen, zichtbaar en beleefbaar maken van materieel en immaterieel erfgoed. We bieden leerlingen van het basisonderwijs een breed educatief programma aan en betrekken jonge inwoners en organisaties bij kunst- en cultuurprojecten. Daarnaast wordt ook ingezet op het innoveren van het bibliotheekwerk.

Verbinding met de ambities

Om het sociaal domein toekomstbestendig te maken hebben wij in de afgelopen raadsperiode ingezet op transformatie. Trends en ontwikkelingen zoals vergrijzing, schuldenproblematiek, groeiende ongelijkheid, stijgende kosten voor levensonderhoud en een toenemende complexiteit van de samenleving vragen om een andere, innovatieve aanpak. De transformatie is echter een opgave van lange adem. Daarom continueren wij deze transformatie de komende jaren; de accenten van de lopende raadsperiode sluiten aan op de ambities van de vorige periode.

Wij leggen het accent op preventie, positieve gezondheid en het stimuleren van een gezonde leefstijl, het voorkomen, verminderen en verantwoord afbouwen van zwaardere en dus ook duurdere ondersteuning, het

uitbreiden van algemeen toegankelijke ondersteuning, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners. We streven naar een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving. Onze kwetsbare inwoners moeten zo lang mogelijk kunnen meedoen in de samenleving, gezond zijn en gezond blijven. Hierin investeren draagt bij aan de vitaliteit en het geluk van onze inwoners.

Er wordt meer geïnvesteerd in het voorliggende veld en algemeen toegankelijke voorzieningen, waardoor zwaardere maatwerkvoorzieningen beschikbaar en betaalbaar kunnen blijven voor de meest kwetsbare inwoners.

Thema's

Om de doelen, prestaties en werkzaamheden van de diverse beleidsvelden van de afdeling Mens en Samenleving goed in beeld te brengen, hebben we deze in dit document beschreven binnen 6 thema's. De 8 ambities uit het bestuursakkoord zijn binnen deze thema's terug te vinden, namelijk:

Bestuursakkoord:

1. inclusieve samenleving;	komt terug in thema 1/ thema 3 / thema 4
2. een gezond verenigingsleven;	komt terug in thema 5
3. toekomstbestendig onderwijs;	komt terug in thema 6
4. ontmoetingsruimten in iedere kern;	komt terug in thema 3
5. sporten en bewegen voor jong en oud;	komt terug in thema 2
6. trendbreuk Eijssden-Margraten;	komt terug in thema 2
7. zorg op maat met focus op kostenbeheersing;	komt terug in thema 3 / thema 4
8. kunst en cultuur in verbinding met onze inwoners;	komt terug in thema 5.

De thema's zoals die binnen de afdeling Mens en Samenleving zijn ingericht en worden uitgevoerd:

1. Inclusieve gemeente.
2. Preventie en positieve gezondheid;
3. Kwetsbare inwoners
 - WMO
 - Jeugd
 - Participatiewet en schuldhulpverlening
 - Statushouders
4. Integrale toegang tot en uitvoering van Wmo, Jeugdwet en Participatiewet
5. Vitale samenleving
 - Kunst en Cultuur
 - Verenigingsleven
 - Subsidies
6. Onderwijs

Thema 1. Inclusieve gemeente

Doel van het thema

Eijsden-Margraten is een diverse, inclusieve, sociale en tolerante gemeente, waarin iedereen zichzelf kan zijn binnen de rechten en plichten van burgerschap.

Een inclusieve samenleving is een open samenleving waar iedereen ertoe doet en van waarde is ongeacht verschillen. Ieder mens draagt op zijn of haar manier bij aan de samenleving en juist dankzij de verschillen tussen mensen, zo waardevol en betekenisvol! Dat betekent dat iedereen die dat wil volwaardig deel uit kan maken van die samenleving en erbij hoort. In een inclusieve samenleving heeft iedereen dezelfde rechten en dezelfde kansen om zelfstandig mee te doen op alle terreinen van het leven.

Wanneer inwoners van Eijsden-Margraten elkaar allereerst zien als mede-inwoner en pas daarna als een bijzondere of kwetsbare inwoner, met een bepaalde afkomst, beperking, religie, status, geaardheid, een goed idee of bepaalde principes, zal er meer onderling begrip, actieve deelname aan de samenleving en maatschappelijke participatie mogelijk zijn voor iedereen.

Beleid en programma's binnen de afdeling Mens en Samenleving en het programma 'Kwaliteit van Leven' zijn in de basis gericht op inclusie n.l. het meedoen en participeren van onze inwoners. Dit is dus het overkoepelende thema dat bepalend is voor wat wij doen. Wij richten ons in dit document specifiek op de afdeling Mens en Samenleving, maar we werken hierin vanzelfsprekend ook domein overstijgend samen met andere afdelingen.

Prioriteiten vanaf 2023

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

Opgave 1.1 VN Verdrag Handicap

1. Wij maken een plan van aanpak voor het opstellen van een lokale inclusie agenda.
2. We toetsen ons beleid, programma's en activiteiten op het thema inclusie.

Opgave 1.2 Tegengaan discriminatie en ongelijkheid

- Wij voeren de Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen uit en nemen deel aan de Antidiscriminatie voorziening Limburg (ADL).
- Wij gaan publiek aandacht besteden aan de activiteiten van ADL.
- Met ondersteuning van ADL organiseren wij tenminste één lokale activiteit voor breed publiek over dit onderwerp.

Thema 2. Preventie en positieve gezondheid.

Doel van het thema

We bevorderen Positieve Gezondheid in de breedste zin van het woord; gezonde voeding, gezonde, groene leefomgeving, voldoende bewegen en een gezonde geestelijke gezondheid. Ook bewegen we integraal van ziektezorg naar gezondheidszorg.

Meedoen op school, werk en in de samenleving maken we mogelijk door versterking van de eigen kracht en het probleemoplossend vermogen, het sociale netwerk, normalisatie en gerichte preventieve interventies die de kwaliteit van leven beschermen en bevorderen. Er is specifieke aandacht voor de lokale preventieagenda.

Prioriteiten vanaf 2023

Opgave 2.1. Gezondheidsbevordering inwoners in Eijsden-Margraten

We focussen op gezond ouder worden vanaf de zwangerschap tot het zolang mogelijk zelfredzaam zijn. Het gaat om gezond zijn en gezond blijven. We ontwikkelen een lokale, integrale aanpak voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden. Uitgangspunt is een brede, domein overstijgende aanpak.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We voeren het programma Trendbreuk uit.
- We continueren het programma JOGG. We werken aan een gezonde schoolomgeving, een gezonde sportomgeving, een gezonde buurt en wijk, gezonde vrije tijdsomgeving en een gezonde digitale omgeving.
- We voeren het programma jeugd aan zet uit.
- We continueren de uitvoering van het sportakkoord. We maken verbinding tussen sport, cultuur & bewegen, gezondheid & preventie en sociale basis binnen de soms daartoe al bestaande samenwerkingsverbanden (zoals bij de aanpak van de mentale gezondheid, één tegen eenzaamheid, leefomgeving, valpreventie, stoppen met roken, overgewicht en lokale preventie akkoorden)
- We continueren de inzet van de buurtcoach gericht op sport en bewegen.
- We spannen ons in om externe subsidies te verkrijgen voor lokale preventieve projecten.

Opgave 2.2. Lokale preventie agenda en vroegsignalering

Voorkomen is beter dan genezen. We zetten in op het voorkomen van ziekte en zorg. Door in te zetten op preventie en vroegsignalering voorkomen en minimaliseren we de zorg die nodig is in de gemeente.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We voeren activiteiten uit om middelengebruik terug te dringen.
- We voeren activiteiten uit om overgewicht terug te dringen.
- We voeren het programma kansrijke start uit.
- We bevorderen bewegen en gezonde voeding.
- We voeren de lokale preventieagenda uit.

Opgave 2.3. Activeren van inwoners en bestrijden eenzaamheid

Eenzaamheid is je niet verbonden voelen. Eenzaamheidsgevoelens kunnen invloed hebben op je gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We continueren deelname aan het programma een tegen eenzaamheid.
- We continueren de inzet van de consulent welzijn aandachtsgebied ouderen (voormalig participatiecoach).
- We voeren het mantelzorgcompliment uit.
- Mantelzorgondersteuning wordt uitgevoerd door MEE.
- We organiseren de week van de ontmoeting
- We voeren een pilot “inzet consulent welzijn aandachtsgebied jeugd” uit.
- We ondersteunen projecten valpreventie (zie ook WMO)

Opgave 2.4. Gezonde groene omgeving.

Opgroeien in een gezonde omgeving draagt bij aan alle aspecten van positieve gezondheid en vitaliteit van de inwoners. We zetten ons in om interventies die bijdragen aan een gezonde omgeving voor kinderen en jongeren te stimuleren. We werken hierin domein overstijgend samen.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- In het programma Middengebied, thema “Vitale Samenleving”, voeren we het project “Gezonde groene basisschool” uit.
- We realiseren een Tiny Forest bij alle basisscholen.
- We investeren in het stimuleren van bewegen en van een gezonde leefstijl op de basisscholen.
- We investeren in een gezonde schoolomgeving, een gezonde sportomgeving, een gezonde buurt en wijk, gezonde vrije tijdsomgeving en een gezonde digitale omgeving (JOGG).

Opgave 2.5. Jeugd en jongeren

We beogen dat (kwetsbare) jongeren die opvallen door overlastgevend en risicovol gedrag op positieve wijze meedoen in de samenleving door hun aan te spreken op hun kwaliteiten, talenten en verantwoordelijkheden, door grenzen te stellen en perspectief te bieden. Op deze wijze hopen we een ontwikkeling richting criminaliteit te voorkomen.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We continueren de inzet van jeugd- en jongerenwerk door Trajekt.
- We breiden de inzet op preventie jeugd uit met een pilot consulent welzijn aandachtsgebied jeugd.
- We evalueren het jeugd- en jongerenwerk.
- We brengen focus aan op preventieve activiteiten, aangepast op leeftijd en problematiek.
- We zetten in op aanscherping van de subsidieactiviteiten van Trajekt vanaf 2024
- We continueren casemanagement en coördinatie Integrale Vroeghulp van 0 tot 7 jaar door stichting MEE Zuid-Limburg.
- We continueren en breiden de inzet van de functie praktijkondersteuner huisarts (POH) voor jeugd uit.
- We continueren het jeugd- en gezinswerk door stichting Trajekt.
- We evalueren het jeugd- en gezinswerk en komen voor 2024 met een voorstel tot versterking ervan.
- We actualiseren het lokaal actieplan jeugd 2023-2026; waarbij we inzetten op preventie, vroegsignalering en integrale aanpak.

Thema 3: Kwetsbare inwoners

Doel van het thema

Wmo

Met algemeen toegankelijke (welzijns)voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, onafhankelijke cliëntenondersteuning en het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers willen we ervoor zorgen dat onze kwetsbare inwoners langer thuis in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen met een zo goed mogelijke kwaliteit van leven. We richten ons hierbij op wonen in een passende woonomgeving en hulp en ondersteuning thuis.

Een belangrijk accent leggen wij op herstel van de sociale infrastructuur in onze gemeente en op bestrijding van de gevolgen van de coronacrisis voor de samenleving in het geheel en kwetsbare inwoners in het bijzonder.

Het sturen op kosten van maatwerkvoorzieningen, zodat deze beschikbaar en betaalbaar kunnen blijven voor wie dat echt nodig hebben, blijft belangrijk.

Jeugdhulp

Alle kinderen in onze gemeente moeten dezelfde ontwikkelingskansen hebben en opgroeien in een veilige en gezonde omgeving. Dit is niet altijd vanzelfsprekend; daar waar noodzakelijk kunnen zorg en ondersteuning een oplossing bieden. Die oplossing willen we zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving mogelijk maken. Algemeen toegankelijke (welzijns)voorzieningen vormen hierbij de basis. Maatwerkvoorzieningen komen in beeld als dat echt noodzakelijk is en de algemeen toegankelijke voorzieningen geen oplossing bieden. Die voorliggende voorzieningen moeten worden doorontwikkeld zodat ze beter aansluiten op onze maatwerkvoorzieningen waardoor afschalen vaker en eerder mogelijk wordt.

De afgelopen jaren is er een stevige doorontwikkeling geweest maar we zijn er nog niet. De transformatie gaat vanaf 2023 een nieuwe fase in door de nieuwe inkoop. Daarnaast zullen ook inhoudelijke thema's als normaliseren en het doorontwikkelen van nieuw (lokaal voorliggend) aanbod, verbeteren van de toegang, integrale samenwerking en regie verder vorm krijgen.

We sturen op het verlagen van de kosten van de maatwerkvoorzieningen en het verhogen van de voorliggende voorzieningen, zodat professionele hulp beschikbaar en betaalbaar blijft voor wie dat echt nodig heeft.

Participatiewet en schuldhulpverlening

Onze inwoners hebben gelijke kansen om mee te doen in de samenleving, zij hebben inkomenszekerheid, zij kunnen werken of participeren naar vermogen, zij krijgen ontwikkelperspectief en worden waar dat mogelijk is (financieel) zelfredzaam. Vanaf 2024 willen we de mogelijkheden bekijken om in te zetten op vroegsignalering armoede bij jeugd van 0-27 jaar.

Integratie statushouders

Statushouders kunnen beter en sneller integreren in onze samenleving. We willen hen zoveel mogelijk in de samenleving laten deelnemen, het liefst met betaald werk.

Prioriteiten vanaf 2023

Opgave 3.1: WMO; langer thuis wonen met zo goed mogelijke kwaliteit van leven

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We voeren de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Eijsden-Margraten 2019, versie 2021, uit.
- Beschermd Thuis: we voeren het vastgestelde regionale beleidsplan Zicht op Thuis uit
- Wet verplichte geestelijke gezondheid (Wvggz): de functie wijk-GGZ-er stellen wij structureel beschikbaar voor onze inwoners.
- Met het oog op het "open eind"-karakter van verstrekking en financiering van maatwerkvoorzieningen buigen wij een deel van het budget voor maatwerkvoorzieningen om in algemeen toegankelijke voorzieningen.
- We sturen op kosten en zorgen voor goede monitoring daarvan, zodat maatwerkvoorzieningen beschikbaar en betaalbaar kunnen blijven voor wie dat echt nodig heeft.
- Algemeen toegankelijke voorzieningen stellen wij beschikbaar of breiden wij uit.
 - a. We faciliteren de bestaande en investeren in nieuwe huiskamers. Het uitgangspunt daarbij is: één huiskamer c.q. één ontmoetingsvoorziening, gerund door vrijwilligers, per dorpskern.
 - b. Onafhankelijke Cliënten ondersteuning, begeleiding en activering door stichting Mee Zuid-Limburg stellen wij gratis beschikbaar.
 - c. Onafhankelijke Cliënten ondersteuning, begeleiding en activering breiden wij structureel uit met de zogenaamde waakvlamfunctie: een algemeen toegankelijke alternatief voor de maatwerkvoorziening "begeleiding individueel".
 - d. Ondersteuning van mantelzorgers wordt belegd als een onderdeel van onafhankelijke cliëntenondersteuning en begeleiding bij stichting Mee Zuid-Limburg.
 - e. We versterken het respijtzorgaanbod zodat het beter aansluit bij de behoeften van de mantelzorgers.
 - f. Psychosociale hulpverlening door Algemeen Maatschappelijk Werk stellen wij beschikbaar voor onze inwoners.
 - g. We ondersteunen en faciliteren informele zorg: de lokale infrastructuur van vrijwilligers.
 - h. We faciliteren en subsidiëren de Stichting Vrijwillige Hulpdienst Eijsden-Margraten.
 - i. We stellen professionele ondersteuning door stichting Trajekt voor vrijwilligers beschikbaar.
 - j. We stellen subsidie beschikbaar aan de Levantogroep voor ondersteuning en coördinatie van de informele zorg voor mensen met psychische beperkingen.
 - k. We stellen subsidie beschikbaar voor Buddyzorg Limburg, een provinciale vrijwilligersorganisatie die informele zorg biedt aan mensen met beperkingen.
- We actualiseren het WMO beleidskader.
- We stellen een uitvoeringsplan WMO op.
- We dragen bij aan de agendering van gezonde voeding en ondervoeding bij ouderen door hier aandacht voor te hebben in de lokale nota gezondheidsbeleid of in het lokale preventieakkoord.
- We agenderen het onderwerp gezonde voeding en ondervoeding in onze afspraken met:
 - a. Klantadviseurs sociaal team en SEM
 - b. Stichting Vrijwillige hulpdienst
 - c. MEE
 - d. Consulent welzijn ouderen
- De buurtcoaches ontwikkelen specifiek aanbod voor ouderen.
- We ontwikkelen een programma Valpreventie:
 - a. Het opsporen van ouderen en het vaststellen van de valrisico van deze groep;
 - b. Het equiperen en voorlichten van de mantelzorgers bij het opsporen en ondersteunen van ouderen met een verhoogd valrisico;
 - c. Het aanbieden van erkende beweeginterventies zoals op loketgezondleven.nl van het RIVM;
 - d. Het aanbieden van daarop aansluitende beweegactiviteiten voor 65-plussers die geen verhoogd valrisico hebben en het aanbieden van andere door het RIVM erkende valpreventieprogramma's.

Opgave 3.2. Jeugdhulp;

Het kind, gezin en hun leefwereld staan centraal. Kwetsbare jeugdigen krijgen passende hulp, ondersteuning en perspectief.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We voeren de Jeugdwet uit; we verstrekken maatwerkvoorzieningen conform de verordening jeugdhulp, versie 2019.
- We voeren het Regionaal Beleidsplan Jeugdzorg 2023-2026 uit.
- We voeren het regionale transformatieplan Jeugdzorg uit.
- We formuleren een nieuw lokaal actieplan jeugd 2024-2027.
- We scherpen de uitvoeringskaders van de regionale jeugdhulp vanaf 2023 aan door de nieuwe inkoop(systematiek) voor de maatwerkvoorzieningen
- We sturen op kosten en zorgen voor goede monitoring van deze kosten, zodat maatwerkvoorzieningen beschikbaar en betaalbaar blijven voor wie dat echt nodig heeft.
- We ontwikkelen het aanbod in het professionele voorliggende veld door, zodat dit beter aansluit bij de dienstverlening van de maatwerkvoorzieningen.

Opgave 3.3. Participatiewet en wet schuldhulpverlening.

De klant staat centraal, we kennen onze cliënten en bieden hun toekomstperspectief met werk en/of een passende inkomensondersteuning.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We actualiseren de verordening reïntegratie, participatie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016 en voeren de geactualiseerde, op Eijsden-Margraten toegespitste verordening uit.
- We brengen de financiële, juridische en organisatorische impact van een fusie tussen de ketenpartners Annex, MTB en Podium 24 op het gebied van reïntegratie in beeld, zodat daarover op bestuurlijk niveau een besluit kan worden genomen.
- We buigen de inzet van regionale middelen om ten behoeve van de lokale inzet.
- We zetten in op het ontwikkelen van vaardigheden van cliënten, zodat aansluiting kan worden gemaakt met de vraag op de arbeidsmarkt.
- We voeren de verordening beslistermijn schuldhulpverlening E-M 2021 e.v. uit.
- We zetten in op vroegsignalering van schulden door het structureel maken van de thans tijdelijke formatie voor schuldhulpverlening.
- We voeren de activiteiten van het geactualiseerde uitvoeringsplan Armoede en schuldhulpverlening 2022-2025 uit.
- We evalueren en herijken het minimabeleid.
- We sturen op kosten en zorgen voor goede monitoring daarvan, zodat inkomensondersteunende en reïntegratievoorzieningen beschikbaar en betaalbaar kunnen blijven voor wie dat echt nodig heeft.
- We verkennen de mogelijkheden pilot inzetten van een consulent welzijn met aandachtgebied armoede voor inwoners leeftijd 0-27

Opgave 3.4. Maatschappelijke opvang en integratie en participatie statushouders.

Statushouders en andere nieuwkomers zijn welkom, krijgen goede begeleiding, worden gestimuleerd om deel te zijn van de gemeenschap om hen zo sneller en succesvol te laten participeren in de samenleving.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We voeren de inburgeringswet uit.
- Statushouders met een bijstandsuitkering krijgen maatwerkbegeleiding richting school, werk of vrijwilligerswerk.
- We spannen ons maximaal in om onze taakstelling t.a.v. statushouders te realiseren.
- We zorgen voor voldoende en passende huisvesting voor statushouders en andere aandachtsgroepen.
- We voeren de activiteiten uit in het kader van de Tijdelijke beschermmaatregel opvang ontheemden Oekraïne.

Thema 4. Integrale toegang tot en uitvoering van Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet

Doel van het thema

Voor onze inwoners is er één toegang voor alle gemeentelijke ondersteuning op basis van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De ondersteuningsvraag staat voor ons centraal en daarom willen wij ontschotten. Inwoners krijgen passende ondersteuning en onze dienstverlening is naast efficiënt ook snel en toegankelijk. De integrale benadering is hierbij de basis.

Prioriteiten vanaf 2023

Opgave 4.1 Sociaal team en SEM. Herinrichten van de toegang ten einde integrale uitvoering van de WMO, Jeugdhulp, Participatiewet en Wet Schulphulpverlening te realiseren voor onze kwetsbare inwoners.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We richten een uitvoerend team in voor onze inwoners van 0 tot 100+ dat informeert, adviseert, doorverwijst naar algemeen toegankelijke voorzieningen, (onafhankelijke) cliëntondersteuning, participatie, schulphulpverlening of voorziet in noodzakelijke beschikkingen voor maatwerkvoorzieningen.
- We realiseren een passende formatie voor dat integraal uitvoerend team en zorgen voor de nodige competenties en opleiding van de medewerkers ervan.

Thema 5. Vitale samenleving

Doel van het thema

Kunst en Cultuur

We zetten in op het zichtbaar en beleefbaar maken van kunst en cultuur. Kunst is hierbij een verbindende factor tussen inwoners en maatschappelijke onderwerpen. Cultuur gaat niet alleen over cultuurbeleving maar ook over levenshouding en gebiedsontwikkeling. Wij willen materieel en immaterieel erfgoed en onze tradities zichtbaar en beleefbaar maken voor al onze inwoners. Jeugd en ouderen worden actief betrokken bij het beleven van cultureel erfgoed via vele vormen van kunst en cultuur. Bibliotheken worden interactieve cultuurhuizen en ontmoetingsplekken waar kennis, contact en cultuur bij elkaar komen.

Verenigingen

We willen de leefbaarheid, de tradities en de cultuur in de kernen behouden. We willen daarom ons rijk verenigingsleven in stand houden.

Subsidies

Ons subsidiebeleid draagt bij aan afstemming en samenwerking tussen de partijen in het veld. We streven naar het bereiken van zoveel mogelijk effect van de inzet van subsidies voor onze inwoners.

Prioriteiten vanaf 2023

Opgave 5. 1. Kunst als verbinding

Kunst wordt ingezet als middel om inwoners, landschap en streekverhalen te verbinden. Ook geven we via kunstprojecten aandacht aan maatschappelijke onderwerpen, om een boodschap op een inspirerende of verrassende manier over te brengen. We betrekken inwoners, cultuurmakers, organisaties en bezoekers. We zetten in op het maken van de verbinding tussen sport, cultuur & bewegen, gezondheid & preventie en sociale basis.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We gaan door met de ontwikkeling van het KIEM platform en de hieruit voortvloeiende initiatieven.
- We realiseren kunst(projecten) in de openbare ruimte met een maatschappelijke boodschap.
- We ontwikkelen verbindende kunstprojecten (doelgroepen / landschap / streekverhalen/sociale en maatschappelijk onderwerpen, mentale gezondheid)
- We ondersteunen onderscheidende en verbindende kunstprojecten die ontstaan vanuit de samenleving.

Opgave 5.2. Cultuur

Cultuur gaat over het beleven en beoefenen van muziek, kunst en theater. En over het zichtbaar en beleefbaar maken van materieel & immaterieel erfgoed en tradities. Cultureel erfgoed dient als inspiratie voor het dagelijks leven en gebiedsontwikkeling. Maar: cultuur gaat ook over de manier waarop we in het leven staan, zoals een sociale en duurzame levenshouding. Projecten die hiermee te maken hebben vallen dus óók onder cultuur. Samen vormt dit de culturele identiteit van de gemeente.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We ontwikkelen projecten en ondersteunen projecten die zorgen voor versterking van de culturele identiteit van de gemeente.
- We maken immaterieel erfgoed (tradities / streektaal / living heritage**) zichtbaar en beleefbaar, waar mogelijk in verbinding met materieel erfgoed.
*** Living heritage: het op hedendaagse culturele wijze invulling geven aan materieel erfgoed*
- We gaan door met de ontwikkeling van culturele routes.
- We continueren culturele projecten met duurzaamheid, natuur en milieu als rode draad.

Opgave 5.3. Cultuureducatie

Cultuureducatie is de ruggengraat van kunst en cultuur. We ontwikkelen daarom een breed educatief programma voor onze basisscholen. Dit biedt, naast wekelijkse lessen, een aantal inspirerende randprogramma's. Deze programma's leggen spelenderwijs de link naar maatschappelijke thema's en stimuleren bepaalde eigenschappen zoals o.a. analyseren, evalueren, expressie, communicatie, bewustzijn, zelfvertrouwen. Via cultuureducatie creëren we een solide toekomst voor onze culturele identiteit.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- Doorontwikkeling en uitbreiding van SKEM cultuureducatie. Verbreding en verdieping van het aanbod zodat meer kinderen toegang hebben tot cultuureducatie, en - hieruit voortvloeiend - meer jongeren in de toekomst de verbinding leggen met kunst- en cultuurprojecten.

Opgave 5.4. Bibliotheekwerk

We zetten de ontwikkeling in van een traditionele bibliotheek naar een (inter)actief cultuurhuis en ontmoetingsplek waar kennis, contact en cultuur bij elkaar worden gebracht.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- Herijken bibliotheekwerk, ontwikkeling inzetten van een traditionele bibliotheek naar een (inter)actief cultuurhuis en ontmoetingsplek.
- (Door)ontwikkeling projecten rondom taal (taalontwikkeling / behoud streektaal (zoals bijv. "Kal Plat") / leesvaardigheid).
- Doorontwikkeling en implementatie van een flexibel jaarprogramma met maatschappelijk relevante initiatieven, aansluitend bij de specifieke behoeftes van onze inwoners.

Opgave 5.5 Verenigingen

Het verenigingsleven is belangrijk voor de sociale cohesie, de binding en de leefbaarheid in de dorpen.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We ondersteunen verenigingen, op vraag, bij het verbreden van hun maatschappelijke rol in de kernen.
- De verenigingsconsulent faciliteert en ondersteunt verenigingen bij diverse voorkomende (organisatorische, vergunning-technische, etc.) vragen.
- We continueren het huidige accommodatiebeleid.

Opgave 5.6 Subsidies

We ondersteunen vrijwilligersorganisaties waarvan de activiteiten gericht zijn op ontwikkeling, ontplooiing, ontmoeting en ontspanning en die een belangrijke bijdrage leveren aan het welbevinden van onze inwoners en die medebepalend zijn voor de kwaliteit van leven in onze samenleving.

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit

- We introduceren een maatschappelijk stimuleringssubsidie voor verenigingen.
- We voeren de subsidieverordening uit.
- We voeren de beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties uit.

Thema 6. Onderwijs

Doel van het thema

Inwoners jong en oud hebben dezelfde ontwikkelingskansen en groeien op in een veilige en gezonde omgeving. We investeren in een doorgaande leerlijn om de ontwikkelingsachterstanden zoveel mogelijk te verkleinen.

We zetten ons samen met onze partners in om kinderen van 2-6 jaar een betere start te laten maken aan groep 3 van de basisschool, door ontwikkelingsachterstanden zoveel mogelijk te verkleinen (Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE)).

Samen met het schoolbestuur en kind-partners willen we afspraken maken over de onderwijshuisvesting in de gemeente Eijsden-Margraten.

Prioriteiten vanaf 2023

De volgende activiteiten hebben vanaf 2023 prioriteit:

Opgave 6.1: Onderwijsachterstandenbeleid:

De gemeente Eijsden-Margraten vindt samen met de partners van de kinderopvang, het onderwijs en de GGD/jeugdgezondheidszorg, dat aandacht voor de ontwikkeling van de jongere inwoners van belang is. Alle kinderen moeten dezelfde ontwikkelingskansen hebben ongeacht hun achtergrond of situatie en opgroeien in een veilige en gezonde omgeving. De gemeente ontvangt hiertoe gelden vanuit het Onderwijs Achterstanden. Op lokaal niveau hebben wij als gemeente Eijsden-Margraten een wettelijk taak op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid.

We stellen in samenspraak met de betrokken (kind) partners het beleidsplan Onderwijsachterstanden Eijsden-Margraten op. Dit plan richt zich op de volgende aspecten.

- De gemeente Eijsden-Margraten realiseert een voldoende gespreid en kwalitatief goed aanbod aan voorschoolse educatie voor peuters met een VVE-indicatie van 2-4 jaar oud.
- We gaan samen met de regio Maastricht-Heuvelland de resultaten en het bereik van de voegschoolse educatie monitoren. We hanteren hierbij dezelfde resultaat-afspraken in de sub-regio.
- We zorgen ervoor dat voegschoolse voorzieningen toegankelijk zijn, dat er voldoende aanbod is, dat er een gelijkmatige spreiding van de voorzieningen over de verschillende kernen van de gemeente is en dat deze voor ouders/verzorgers betaalbaar zijn.
- De voegschool werkt nauw samen met de voegschool; we onderzoeken of deze samenwerking geïntensiveerd kan worden.
- Voor de overdracht tussen voegschool en voegschool wordt een gezamenlijk overdrachtsformulier gebruikt. Indien nodig wordt de overdracht georganiseerd via een knooppunt 0-4 jaar, waaraan de voegschool en de basisschool, samen met de ouders, deelnemen.

Opgave 6.2: lokale actieve agenda:

We gaan werken met een Lokaal Educatieve Agenda. Het doel van een Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is dat de gemeente in het kader van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE) samen met de betrokken partners (in ieder geval schoolbesturen en kinderopvang) een lijst van

onderwerpen bespreekt die op de agenda gezet gaan worden, waarbij ook afspraken worden gemaakt over de uitvoering en verantwoording van deze thema's.

De agenda is nog deels in ontwikkeling, de onderwerpen waar we de komende 4 jaar op gaan richten zijn:

- "Ouderverantwoordelijkheid".
- Bewegen en gezondheid
- Onderwijshuisvesting
- Nationaal programma Onderwijs Eijsden-Margraten (NPO).

Opgave 6.3: Onderwijshuisvesting:

We gaan aan de slag met een integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs. In dit plan worden afspraken gemaakt tussen de gemeente, het schoolbestuur en de kindpartners over de onderwijshuisvesting in Eijsden-Margraten. Het IHP stelt ons in staat om proactief, integraal en planmatig te investeren. Hierbij wordt er mede antwoord gegeven op de huisvestingsvraagstukken in Eijsden, Margraten en Cadier & Keer en eventuele toekomstige uitdagingen.

- We stellen een Integraal huisvestingsplan Eijsden-Margraten 2022-2037 vast.
- Er wordt een bijbehorende uitvoeringsagenda opgesteld.

Opgave 6.4: Nationaal programma Onderwijs Eijsden-Margraten (NPO Eijsden-Margraten):

We gaan aan de slag met de uitvoering van het plan van aanpak NPO Eijsden-Margraten.

In dit plan hebben gemeente, onderwijs en peuter- & kinderopvang met elkaar afgesproken hoe de gemeente Eijsden-Margraten haar NPO-gelden in de daarvoor vastgestelde periode van twee schooljaren (2021-2022 en 2022-2023), wil besteden.

We gaan met het NPO-plan inzetten op:

- extra stimulering motorische ontwikkeling peuters en kleuters;
- extra beweegmoment basisschool leerlingen;
- voorlichtingslessen groep 7/8;
- extra inzet preventieve logopedie op peuteropvang locaties;
- inzet stimuleringsprogramma ten behoeve van woordenschat bij peuters.

Opgave 6.5: Gemeenschappelijke regeling leerplichtleerlingenvervoer:

In onze gemeente kunnen ouders of verzorgers aanspraak maken op een tegemoetkoming in de kosten van vervoer van hun kinderen van en naar school. De voorwaarden hiervoor zijn, samen met de Maastricht-Heuvelland gemeenten, vastgesteld in de Gemeenschappelijk Regeling Leerplicht en leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland.

- We continueren de sub-regionale samenwerking.

Opgave 6.6 Peuteropvang:

Sinds vier jaar zijn in de gemeente Eijsden-Margraten alle peuterspeelzalen omgevormd tot peuteropvang voor peuters van 2 en 3 jaar. De kinderopvang biedt tijdens de peuteropvang peuter- en VVE-programma's aan, door de gemeente gesubsidieerd en vertaald in "Nadere regels Peuteropvang en voor- en Vroegschoolse educatie gemeente Eijsden-Margraten". Belangrijk uitgangspunt hierbij is het toegankelijk blijven houden van de peuteropvang voor de ouders.

- We continueren de subsidierelatie met de organisaties voor peuteropvang.
- Het subsidiekader binnen de gemeente is vastgesteld. De gemeente wijkt af van de landelijke norm om de kindplek vanaf de leeftijd van 2;5 jaar te subsidiëren en heeft dit vastgesteld op de leeftijd van 2 jaar.